

آبونه شراره : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ، ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتنده

اخطارات

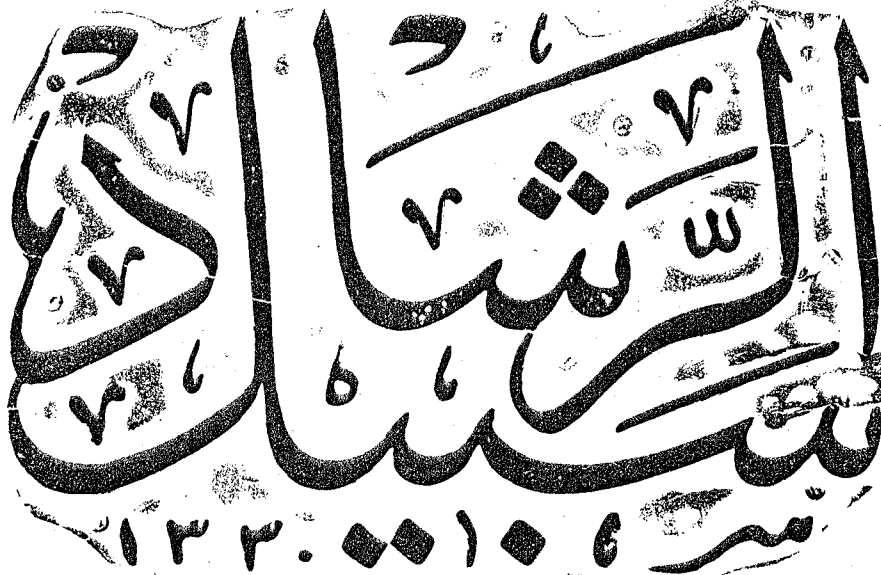
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولئور . درج ایدله بن
یازیر اعادة اولئاز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

آدره من تبدیلنده ایریغیه
• غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نوسروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه دن آبونه
اولانرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولئور.

یاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولئور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

اثمه مشار الیهم دییورکه : جنتك تودئی نكاحدن مقصود اولان غایبی فوت ایدر . بناء علیه زوجیندن هانکیسی تجنن ایدرسه دیگری ایچون حق فسخ ثابت اولور . ایسترسه بو حاله صبر ایدرک رابطه زوجیتی ادامه ایدر ، ایسترسه بیدلرنده کی عقد نکاحی فسخ ایتدیرر . کتب شافیه دن (منہاج) ده دنیلورکه : زوجیندن بری دیگری جنت ایله ویا جزام ، برص کی برعلتله معیوب تولدینی تقدیرده اگر بوعیبه اولجه مطلع دکلسه ، یاخود بوعیب مؤخرأ دها فاحش برمنظره آلاچق اولورسه کندینسی ایچون حق فسخ ثابت اولور . »

« ۷۵ — ماده : اسباب تفریقندن بری ایله طرفینک تفریقندن صوکر زوجین تجدید عقد ایدرلرسه ایکنجی تزوجده عینی سیددن دولایی طرفینک تفریق دعواسی اقامه سته حق یوقدر . »

بوماده ، اطلاقه نظراً جای دقتدر . اسباب تفریقندن مقصد نه ؟ یالکیز یوقاریده بیان اولونان خسته لقلرمی ؟ اگر بونلر ایسه ماده احکام فقهیه مزه توافق ایدر بیلیر . چونکه مثلاً : عنت سببیه آرهلری تفریق اولونان زوجین ، بالاخره تجدید عقد ایدرک اولسه لر آرتق زوج بوعارضه دن دولایی تکرار تفریقی طلبه صلاحیتدار اولاماز . اگر مقصد ، لایحه ده مذکور اولان بالجمله اسباب تفریق ایسه — که بویله اولماسی ایجاب ایدر . — او حاله مسئله باشقه لاشیر . نته کیم صره سی کلدیکه ایضاح اولوناجتدر .

« ۷۶ — ماده : هیچ برسبب وعذر مقبوله مستند اولقسزین ترک اولنان زوج ویا زوجیه حاکمه بالمراجعه شکایت ایتدکده حاکم تحقیقات لازمه اجراسندن صوکره اگر ادعای حق کورورسه مدعی علیه تنبیها و اخطارات لازمه یی اجرا و طرفینک حیات مشترک کی یکیدن تأسیس ایتهلرینی امر ایلر . بو امر تاریخندن اعتباراً لاقول بر سنه صوکره مدعی اولان طرف حاکمه بالمراجعه طرف دیگرک کندینسی ینه ترک ایتدکده بردوام اولدینفی ادا واثبات و تفریقی طلب ایدرسه حاکم بیلرینی تفریق ایلر . »

بوماده ، جای نظردر . زوجیندن برینک دیگرینی ترک ایتمه سی ، یعنی برآرده یاشامقدن امتناع ایدرک باشقه بریرده اقامت ایلمه سی احکام فقهیه مزه نظراً سبب تفریق اولاماز . ترک اولونان زوج ایسه زوجیه سی بالذات تطلیق ویا کندینسنه اطاعت ایتمه سی دعوی ایدر بیلیر . زوجیه ایسه بویره زوجی طرفندن انفاق اولونمادینی تقدیرده محکمه یه بالمراجعه نفقه سی طلب ایدر بیلیر . یوقسه مجرد بو ترک سببیه تفریقی طلب ایدر مز . بویله بر تفریق محذوراتی ایضاحدن مستغیدر .

« ۷۷ — ماده : احد طرفین برسبب وعذر مقبوله مستند ویا اسبابی معلوم اولقسزین اختفا ویا تغیب ایدوب طرف دیگر حاکمه بالمراجعه تفریقی طلب ایتدکده اگر اختفا و تغیب تاریخندن اعتباراً برسنه یکمش وغائب زوج اولوبده نفقه دخی برافامش ایسه حاکم آلتی آئی طرفنده اثبات وجود ایدرک حیات مشترک به مبادرت ایله سی لزومی وسائط مناسبه ایله اعلان ایلر . مدعی

اجتماعی ینیه لرك تردی و انفساخذن عموم متضرر اولور . علی الا کثر تاریخک مبدول مثالریله ثابت اولدینی اوزره بویله بروضیت وخیمه ده بولنان ملتلك انهدامدن قورتلسی غیر ممکن برحاله کلیر . چونکه روحی واجتماعی موازنه برکرم بوزولدقندن ، انضباط اجتماعی بردفعه چیغیرندن چیققدقندن صکره یکیدن اصلاحی سنه لره وبلکه عصرلره توقف ایدن بیولک غیرتله لزوم کوستیرر . حالبوکه ملتلك حیاتنده بو زمانلری کیم بیلیر نه حربلر ، نه وقوعاتلر نه فلا کتلتلر تهدید ایدر جکدر ؟ معلوم یا مشهور برضرب مثلمز واردر : « صواویور ، دشمن او یومازا . » تاریخ کوستیریورکه ، ملتلدائماً ضعیف زمانلرنده تجاوزده معروض قالمشدر . اگر بوضفیت صرف مادی ایسه مجاهده ملیه مزده اولدینی کی عزیم وایمان وصلاح اخلاقیه ایله حقل ظفری هر وقت محققدر . فقط معنوی جبهه ، اجتماعی تساند یحو اولمش ، برده بوکا مادی محرومیت انضمام ایتش بولنورسه آرتق هر شی غایب ایدلمش دیمکدر .

بونک ایچوندرکه هیئت اجتماعی لرك دائماً هر دور لولفلا کتلتلری متانسته قارشیلاییلرک برحاله بولنلری آنجق ایمان ، اخلاق و فضیلتله ممکنیدر . بناء علیه هر وقت مادی ومعنوی ساحه لرده قوتلی بولنق ، محیط اجتماعی مزی صاران تردیاتک روح مزه حلول ایتسنه میدان برافامق ایچون یکانه تدابیر شافیه وواقیه یی تشکیل ایدن ایمانی ومعنویاتی تقویه ، اخلاقی تصفیه ، همیزات ملیه یه حرمت و مناهیدن اجتناب اساسلرینی مبدأ اتخاذ ایدرک جوق جدی ومتین بر عزیم ایلر فضیلتک انکشافده دوضرو یوروک لازمدر . ملتزمک تکامل ، سعادت و رفاهی آنجق بو اساسلره رعایت صورتنده تجلی ایدر بیلیر . خلاقی اولان تردیات واجتماعی ضلالتلر — اسملرینه ناصل برنام ویریلورسه ویرلسون — بهمه حال تدنی یی و — معاذاه تعالی — هیئت اجتماعی مزک انفساخذن انتاج ایتمکدن بشقه برنتیجه ویره مز . چونکه سقوط اجتماعی مزک اراده ایلدیکی استقامتلر بارز و صریح اوله رق بو حکمی فعلاً تصدیق ایتشدر . مسس مکت

یکی مقرون عائد

لایحه سی مقننه مطالع

۹

« ۷۴ — ماده : عقد نکاحدن صوکره احد طرفین تجنن ایدوبده دیگری حاکمه بالمراجعه تفریقی طلب ایلرسه حاکم تفریقی برسنه مدته تأجیل ایدر . بومدت طرفنده جنت زائل اولمادینی ومدعی مصر بولوندینی تقدیرده تفریق حکم ایلر . »

بوماده ، امام اعظم وامام یوسف حضرتلرینک اجتهدلرینه تماماً ، امام محمد حضرتلرینک اجتهدلرینه قسماً مخالفدر ، فقط ائمه ثلاثه حضرتلرینک اجتهدلرینه قابل تألیقدر .

بولونماز. بری طرفدن زوجه ایسه مجرد بوغیوبت بهانه سیله قید نکاحندن
نفسی قورنارمق ایستره، بالطبع حاکم دده سبب غیوبتک مقبولیتته مطلع
اولامه جنی جهته - تفریق حکم ایده جک ! آرتق بو تفریق نه قدر
موافق اولاجنی تقدیر بویورمالی .

« ۷۸ - ماده : طرفیندن بری لافل ایکی سنه دیری مفقود اولورسه
طرف دیگر حاکم بالمراجعه تفریقی طلب ایده بیلیر . حاکم تحقیقات اجرا
ایتدکن صوکره دها برسنه تأجیل ایلر . اشبو مدت ظرفنده زوج ویا زوجه
اثبات وجود ایتدی ویا کندیسندن بر خبر آینه مادی و مدعی تفریق طلبنده
مصر بولوندی تقدیرده طرفینی تفریق ایدر . مفقود زوج اولوب ده نفقه
براقش ایسه اثبات وجود ایچون حاکم تعیین ایده جی مدت ایکی سنه قدر
تمدید اولونه بیلیر .

اگر زوج محاربه ده غیوبت ایتش ایسه حاکم سفر برلکک الفاسی متضمن اعلان
رسمی تاریخندن اعتباراً ایکی سنه مرور ایله دکن صوکره تفریق حکم ایدر .»

بو ماده ، مذاهب اربعه اسلامیه دن هیچ برینه توافق ایتبور .
بر کره احکام شرعیه منزه نظراً زوج ، امر طلاقه مالک اولدیغندن
زوجه سنک مفقودتی تقدیرنده تفریقی تأمین ایچون هر حالده حاکم
حکمی استحصاله محتاج دکدر . زوجک مفقودیتنه کلنجه : مذهب
حنفی به کوره بر مفقود اقرانی منقرض اولما دخی و فایله حکم اولنه مایه جفندن
بو مدت ظرفنده زوجه سیله بیلری تفریق اولونوماز . شو قدار وارکه
مهلمکده ، مثلاً صف حربده ، ویا سفر دریاده غائب اولوب ده حیات
و مماتی معلوم اولمایان شخصک مماتنه ظن غالب حاصل اولاجق قدر
بر مدت مرورندن صوکره وفاتنه حکم اولوناییلیر ، زوجه سی ده
بو حکمدن صوکره باشقه سیله ازدواج ایده بیلیر . چونکه بو حالده
غالب اولان موتدر . (درالخنار ، مجموعه جدیده)

مذهب حنبلی ده ایسه ظاهری سلامت اولان بر غیوبتدن دولای
خبری منقطع اولان بر شخصک وفاتنه حکم ایده بیلیمسی ایچون
ولادتندن اعتباراً طقمان سنه مرور ایتش اولمالیدر . بو مدتدن اول
زوجه سی باشقه سیله ازدواج ایده منزه . فقط ظاهری هلاک اولان
برغیوبت نتیجه سنده خبری منقطع اولان ، مثلاً کوندوزین ویا کیجه این
طالهی آره سندن چیققدن ، ویا صف حربده بولونقدن صوکره
مفقود بولان کیمسه نک زوجه سی یالکز درت سنه بکدر ، بعده عدت
وفاتی بالا کال باشقه سیله ازدواج ایده بیلیر . (الاقناع مع شرح ، کشاف
القناع) مذهب شافعی ده بوکا قریبدر .

مذهب مالکی به کلنجه : مفقودده دورت صورت تصور اولونیور :
۱ - : بلا محاربه دار حربده غائب اولور . بو کیمسه اسیردن
معدوددر ، بناء علیه تولدن اعتباراً مدت انقراض اقران اولان
یتش و علی روایة سکسان سنه مرور ایتدکجه نه مالی ونده زوجه سی
حقنده وفایله حکم اولنه ماز . مکرکه نفقه سی دوام ایتسین ، ویا قادینک

علیه بو مدت ظرفنده اثبات وجود ایله مدعی تفریقی طلبنده اصرار
ایله دیکی تقدیرده حاکم بیلرینی تفریق حکم ایلر . غائب زوج اولوب ده نفقه ده
براقش ایسه اثبات وجود ایچون حاکم تعیین ایده جی مدت بر سنه به قدر
تمدید اولونه بیلیر .»

بوماده ده جای ملاحظه در . بر کره زوج ، اختفا ویا تغیب ایدن
زوجه سی ایسترسه تحت نکاحنده طوتار ، ایسترسه بالذات تطایق ایده
بیلیر . بو خصوصده همه حال حاکمک تفریق حکم ایتسه شرعاً لزوم
یوقدر . فرض ایدیکز که بر قادین زوجو بر قارق هر هانکی بر کیمسه نک
تزدنده اختفا ایتش ، یا خود هر هانکی بر کیمسه ایله چیقوب دیار آخره
کیتش ، شیمه عصمتله قابل تألیف اولمایاجق بوکی احواله جرأیاب
اوش ؛ حال بوکه زوج بو غیر مشروع حرکته قارشی سیرجی وضیعتده
قالاجق ، آره دن برخیلی مدت کچدیکی حالده بولکدن ناصیه ناموسی
تمیزل میه جک ، یکیدن حیات مشترکه به مبادرت ایچون اعلانلریایلاجق .
بر چوق آیلردن صوکره قادین چیقوب کلنجه ده زوج بونکله تکرار
تشریک حیاته مجبور اولاجق . غریب دکلی ؟ ایشته ماده بونی ایجاب
ایدیور .

زوجک اختفا و غیوبت کلنجه : بالطبع زوجه نک غیوبت و اختفا سنده
ملحوظ اولان اخلاقی ، حیاتی محاذیر بونده تماماً وارد دکدر .
بناء علیه ائمه حنفیه حضراتنه کوره بوندن طولای زوجه نک تفریقی
طلبه حتی یوقدر . زوجک غیوبت و اختفاسی بوزندن نکاح کی
بر رابطه دائمه نک انحلاله اوغرا دیلی جائز دکدر . فقط
بو خصوصده امام احمد بن حنبل حضرتلرینک اجتماعیه کوره
« بر قادینک زوجی غائب اولوب ده نفقه سنک تحصیلی متعذر اولدینی
تقدیرده طلبیه حاکم نکاحی فسخ ایدر . اما زوج نفقه براقش ویا
کوندرمکده بولونش اولورسه بو تقدیرده فسخ جهته کیدیله منزه .
زوجک عروض و عقاری و یا مدیونی ذمتده ویا مودوعی تزدنده مالی
بولوندینی صورتده حکم بویله در . ، الیوم محاکمه معمول به
اولان ده بودر . ائمه سائر حضراتنک اجتهادلری ده بوکا قریبدر .
حال بوکه ماده به نظراً زوج نفقه براقش اولسه دخی ینه تفریق حکم
اولوناجق ، قادین ده بو تفریق اوزرینه باشقه سیله ازدواج ایده بیله جک .
مع هذا کتب حنبلیه دن (کشاف القناع) ده مسطور بر قوله نظراً
زوج ، اضرار تصدیله زوجه سی ترک ایدرک دورت آیدن زیاده سفرده
بولونورسه زوجه نک نکاحی فسخ ایتدیرمکه حتی اولور .

حاصلی بو تفریق مسئله سی اقوال معتبره به مخالف اولدینی کی اجتماعی
بر نقطه نظر دن دوشونولدیکی تقدیرده انسانی تدهیشدن ده خالی قالیور .
شبهه یوق که زوجک غیوبتی بعضاً پک مقبول و مشروع بر سببه مستند
اولاییلیر ، حال بوکه کندیس بو سببی اثبات ایده جک بر وضعیتده

عفتیدن خوف اولونین ، بو حالدہ زوجہ ، طلاق اختیار ایدہ بیلیر .
دار اسلام ایله دار حربک هانکیسندہ غائب اولدینی بیلنمدیکی تقدیرده
حکم ، احتیاطاً بویله در .

۲ — : غیرمسلملر ایله محاربه ائسانسندہ غائب اولور . بو تقدیرده
تحقیقات لازمه اجرا اولندقدن سوکرا بر سنه تأجیل اولونوب بعده
زوجہ سی عدت بکلر و مالی موروث اولور . شو قدر وارکه صف
حربه داخل اولدینی بینة عاله ایله ثابت اولمالیدر . عسکر آرسندن
چیقدینی ثابت اولورسه داراسلامده مفقود اولمش عد اولونارق حقدندہ
دوردنجی صورت وجهله معامله اولنور .

۳ — : داراسلامده بر مهلهک ائسانسندہ ، یعنی بین المسلمین
تحدیث ایدن بر معرکه ده غائب اولور . بو کیسه نک زوجہ سی حقدندہ
اوج قول واردر :

برنجیسی : طرفین مخاصمینک یوم التماسندن اعتباراً عدت بکلر .
ایکنجیسی : طرفینک بربرندن انفصال ایندیکی کوندن اعتباراً
عدته باشلار . نته کیم طاعون ویا وبا بولونان بر بلده یه عزیمت ویا بویله
بر زمانده مسافرت ایدوبده مفقود اولان کیسه نک زوجہ سی دنجی
بوخته لغت زوالی تاریخندن اعتباراً عدته مباشرت ایلو مالی موروث
اولور .

اوجنجیسی : بعدالمحاربه مفقودک حیات و ممانته دائر تحقیقات
لازمده بولونق اوزره بر مدت تأجیل اولونور ، بعده زوجہ سی عدت
بکلر ، مالی موروث اولور . مثلاً مدینه منوره اهالیسندن بر ذات
آفریقا کی بلده سندن اوزاق بر یرده وقوع بولان بر معرکه ده تغیب
ایتسه بر سنه تأجیل اولونور ، بعده زوجہ سی عدت بکلر و مبدأعدتدن
اعتباراً مالی بین الورثه تقسیم اولونور .

۴ — : بلا مهلهک داراسلامده غائب اولور . بو حالدہ حین
تولدندن اعتباراً یتیم سنه ختام بولماقجه وفاتیه حکم اولونه مایه جفتدن
مالی ورثه سی آرسندہ تقسیم اولوناماز . فقط زوجہ سی تفریقی طلب
ایدرسه حاکم ، لازم کلن تحقیقات و مخبراته بولونور ، نتیجه سندن
مفقودک حیات و ممانته اطلاعدن یأس حاصل اولورسه بو یأس تاریخندن
اعتباراً افتراق جهتی درت سنه تأجیل اولونور . بعده زوجہ ، عدت
وفاتی بالا کمال باشقه سیله ازدواج ایدہ بیلیر . مکرکه نفقه سی دوام ایتمه سین ،
بو تقدیرده طلاق ده اول اختیاره مستحق اولور .

بو دورت صورتک هیچ برنده مفقودک وفاته حکمه وزوجه نک
عدت بکلمه سی ایچون اذن حاکمه حاجت یوقدر . چونکه زوجہ نک
مراجعتی اوزرینه اولجه بر مدت تعیین و تأجیل ایتمه سیله حاکمک اذنی
ذاتاً حاصل اولمشدر . (ابوالبرکات ، حاشیه دسوقی ، منج الجلیل) .
کورولیورکه ماده ، بومذاهب فقهیه دن هیچ برینه موافق بولونمور .

بو مفقود مسئله سی حقدندہ مجتهدین کرام حضراتی بر طاقم ادله
شرعیه استناد ایدیورلر . از جمله ائمه حنفیه حضراتی دیورکه :
« رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قندیمز : (امرأة لمفقود امرأة
حق یأتیها البان) بویورمشدر . امام علی رضی الله تعالی عنک :
(هی امرأة ابتلیت فلتصبر حتی یتین موت او طلاق) قولی ده بو حدیث
شرافی تفسیر ایتکده در . بناء علیه زوجی مفقود اولان ، بویله بر
ابتلایه دوچار بولونان بر قادین صبر ایتملیدر ، تا که موت ایله طلاقدن
بری تین ایتسین . مع مافیه نکاحک ثبوتی محقددر ، مفقودک حیاتی ده
استصحاباً نابتدر . حال بوکه وفاتی یالکمز حیز احتماله در . بناء علیه
محقق اولان بر نکاح ، موت احتمالیله ازاله ایدبله مز .

امام مالک حضرتلری ایسه بویابده عمر الفاروق رضی الله تعالی عنک
بر حکمنه استناد ایدیور و دیورکه : « ظاهر حاله نظراً ا کر مفقود
بر حیات اولسه ایدی تأجیل اولونان مدت ظرفنده کنندیسندن بر خبر
آلینه بیایدی . حقیقته اطلاع ممکن اولمایان خصوصاً ایسه ظاهر
حال اوزرینه بناء حکم واجبدر . باخصوص که زوجیه عارض اولاجق
بر ضرری دفعه احتیاج کورولسین . چونکه زوجی مفقود اولان بر
قادین « معلقه » اولاجفتدن شبهه یوق که متضرر اولور ، بو ضررک
ازاله سی ایسه لازمدر . (جوهره ، مبسوط)

زمانمیزک شرائط اجتماعیه سنه نظراً امام مالک حضرتلرینک بو
خصوصده کی اجتہادی مصلحت حاله ده موافق کوریله بیلیر . حق ملغا
حقوق طائفه قرارنامه سنک (۱۲۷) نجی ماده سی ده قسماً امام مشارالیهک
بو اجتہادینه کوره تنظیم ایدلمشدر .

فی الحقیقه زمانمیزده بر چوق کیسه لر زوجہ لرینی شایان مرحمت
بر حالدہ ترک ایدرک تغیب ایدیور ، حیات و ممانتینه دائر سنه لرحه
بر خبر آله میوز . بو کونکی وسائط نقلیه و مخبره نک مکملیتنه رغماً
آردن سنه لر کچدیکی حالدہ حیات و ممانندن خبر آله میان بر شخصک
وفاتی ویا زوجہ سی بغیر حق عجز و سفالت ایچنده براتق ایستدیکی
حقدندہ ظن غالب حاصل اولایله چکی شبهه سزدر . بو حال ایسه بر چوق
مخدراتک عصمتنه ، صافیت اخلاقه سوء تأثیردن خالی اولماز .

حاصلی مهلهک ائسانسندہ مفقود اولانلر حقدندہ ائمه حنفیه حضراتنک ،
سائر مفقودلر حقدندہ ده امام مالک حضرتلرینک اجتہادلری نظره آلمش
اولسه ایدی هم کافی درجه ده مقصد تأمین ایدلمش ، همده مذاهب
طایفه اسلامیهدن او قدر تباعد ایدلمش اولوردی .

۷۹ — ماده : وفاته حکم اولنان مفقودک زوجہ سی حاکمه مراجعتله
آریجه تفریق قراری استحصال ایدہ بیلیر . بو تقدیرده (۷۷ و ۷۸) نجی
ماده لر موجبنجه تفریقنه حکم اولنان قادین آخر بر شخص ایله زوج ایتدکدن
سوکره زوج اولک ظهوری نکاح اخیرک فسخنی موجب اولماز . وفاته حکم
اولنان کیسه نک زوجہ سی مفقودیت سیبیله تفریقی قرارینی استحصال ایتکمزین

ایده بیلیر، بویله برقادیندن آیریله بیلیمک ایچون هر حالده حاکمه مراجعت، تفریق دعواسی اقامه سینه محتاج دکلدرد. (لعان مسئله سی مستشارده.) زوجنک محکومیتدن طولای زوجنک تفریقی طلب ایتمه سینه کلنجه بوکا مساغ یوقدر.

واقعا برقادین، مغل حیثیت و شرف بر جرمین دولای محکوم اولان برار ککک تحت نکاحنده بولونمقدن متأثر اولابیلیر. - ایشته بو حکمته بناء درکه قادینلره برحق کفایت ویرلشدرد. هر قادین کندیسینه ید ازدواجی اوزاتان برار ککک ماهیتی، شخصیت اخلاقیه سی قبل النکاح تحری ایتمک ایجاب ایدرد. - فقط زوجنک بویله بر محکومیتدن دولای تفریقی دعوا یه قیام ایتمه سی ده چوق کره موافق اولاماز، بویله بر حرکتدن وخیم نتایج حصوله کله بیلیر، تفریق طریقله محافظه ایدلمک ایسته نیان بر شرف ذاتی، بو تفریق یوزندن دهافنا صارصینتیلر معروض قالا بیلیر. قادینلره بویله بر صلاحیت ویریله سی، چوق کره کندی منفعت حقیقیه لرینه مغایر اولاجنی کبی تحدیدینه جالیشیلان افتراق حادثه لرینک ترایدینه ده سببیت ویرمش اولور.

عجبا عار و حیایه مغایر، ناموس و شرفی مغل اولان جرائم نهلردرد؟ بونلر قانون ایله معینمیدرد؟ یوقسه حکامک تقدیرینه می محولدر؟ بو خصوصده معیار حقیقی نه اولاجق؟ ایشته بوده محتاج حل بر مسئله دره بر طاقم جرائم اخلاقیه واردرد که بونلر نظر حقیقتده الک زیاده ناموس و شرفی مغل شیلردرد. حال بوکه بوجرائم، نظر قانونده محکومیتی موجب دکلدرد. مثلاً: عیاشلق، اذواق سفیهانه یه انهماک، ارباب تراحت کیده میه جکی یرلر دوام، یابانچیلرله اختلاط ایدرک بر طاقم شهوت پرستانه حرکاته قیام وسائر الک شذیع، الک حجاب آور جرائم اخلاقیه دن معدوددر. حال بوکه بونلر چوق کره محکومیت قانونیه بی مستلزم اولمورد.

دیلمک که بوبابده قادینلره تفریق دعواسنه صلاحیت ویرلمکله مقصده، تماماً تأمین ایدلمش اولمایه جق؛ بلکه یکیدن بر طاقم قنایقلره، آیریلقلره سببیت ویرلمش اولاجق. خلاصه شایان تأمل بر مسئله ا.

مسئله نهمه قادینه

ه

مهر:

ازدواجندن سوکره قادینک منافع مالیه سی محافظه ایچون مسلمانلرک قبول ابتدیی الک مؤثر وسائطدن بری «مهر» در. صحیح بر ازدواجی عقد ایچون شریعت اسلامیه خاطبک منحصرراً زوجیه طأد اولاجق بر مهری تعیین ایتمه سی ایجاب ایتشدرد. اوزرنده حق تصرف استعمال اولونا بیله جک ذی قیمت مهرشی مهر اولابیلیر.

آخر بر شخصله زوج ایتدکدن سوکره زوج اولک حیاتی تحقیق ایتمه علاقه دارانک دعواسی و حاکمک حکمیله نکاح ثانی فسخ اولونور. شو قدرکه زوج اولک ویا زوجنک حقیقه وفاق حالنده فسخ دعواسی مسموع دکلدرد. بو ماده محتاج نظر در. بر مفقودک وفاتنه حکم ایدلدیکی تقدیرده کندیسيله زوجیه سی بیننده بالضروره تفریق حاصل اولمش اولور. آرتق تفریق ایچون آیریجه قرار استحصالنه شرعاً لزوم یوقدر، بویله بر قرار استحصالیه عدم استحصالنه کوره مسئله نک حکمی تبدل ایتمز. بو خصوصده کی اقوال فقهیه بی بوجه آتی تلخیص ایدیورز:

۱ - : مذهب حنفی نه کوره بر مفقود؛ وفاتنه حکم اولوندقندن و زوجیه سی بعدالعهده باشقه سیله ازدواج ایتدکدن سوکره ظهور ایتسه نکاح ثانی فسخ اولوناماز. چونکه بو بابده کی حکم، نکاح اولی قطع ایتشدرد، بو حکم بو خصوصده قابل فسخ دکلدرد. آنجق ابوالسعود مرحومک نقل ایتدیکی بر قوله نظراً مفقودک ظهوری اوزرینه ایکنجی نکاح زائل اولوب زوجیه سی کندیسینه اعاده اولور. (بهجة لفتاوی، نقول علی افندی، ردالمحتار)

۲ - : مذهب حنبلی یه کوره نفقه نک تعذرندن طولای زوج غائب ایله زوجیه سی بیننده کی نکاح فسخ ایدلدکدن سوکره زوج؛ ظهور ایدوبده نفقه بیراقش اولدیغنی بالادعا بینه اقامه ایتمک ایسته بوینه مسموع، فسخ واقع مرتفع اولماز. چونکه زوجنک تعذر نفقه حقنده اولجه اقامه ایتمش اولدینی بینه، حکم حاکم ایله ترجیح ایتشدرد. بناء علیه قادین انقضای عدتی متعاقب باشقه سیله عقد ازدواجده بولومش اولدینی تقدیرده بوعقد، زوج اولک ظهوریله نه منفسخ اولور، نه ده فسخ ایدیله بیلیر. (ردالمحتار، نیل المأرب)

۳ - : مذهب مالکی یه کوره مفقودک ظهوریله نکاح ثانی فسخ اولونوب اولونماسی تفصیلاته تابعدر. شویله که: مفقودک زوجیه سی مدت تأجیلک ختامنده عدتی بالاکمال باشقه سیله ازدواج ایتدکدن سوکره هنوز بینلرنده تقرب ویا خلوت وقوع بولمادن مفقود، ظهور ایتسه ویا حیاتی تحقیق ایلمه، یا خود انشای عدته وفات ایدلدیکی معلوم اولسه نکاح ثانی فسخ اولونور. و وفات صورتنده قادین مفقوده وارث اولور. اما زوجیه ایله زوج ثانی بیننده تقرب ویا خلوت وقوع بولمش اولورسه مفقود ایله آره لرنده بینونت تحقیق و تقرر ایتمش اولور. بناء علیه بالآخره مفقود ظهور ایدرک اولسه زوجیه سی کندیسینه اعاده اولونماز. (منح الجلیل، ابوالبرکات)

۸۰ - : ماده: طرفیندن بری مغایر عار و حیایه مغل ناموس و شرف بر جرم ایله محکوم اولور ایسه طرف دیگر حاکمه مراجعتله تفریق دعواسی اقامه ایدیلیر.

بوماده، محتاج تأملدر. برکره احکام فقهیه منه نظراً زوج مهرانکی بر جرم ایله محکوم اولان زوجیه سی ایسترسه بالذات تطلیق